

עלון שבועי מבית "בני אמונים" וכל מאמינים

277

פרשת קדושים

תשע"ט

פניני אמן ותפילה בפרשה

מאוצרות אמונים

בספרו 'צמח צדיק' (פ"ב) סיפר רבי יהודה אריה ממודינא, כי פעם אחת גזר מלך רומי מיתה על אחד מנתיניו. כאשר ביקש הנידון שישהירוהו למשך שמונה ימים כדי שיוכל להיפרד ממשפחתו ולצוות לביתו, שחק עליו המלך ואמר לו: "אם תמצא אדם שישכים להיכנס תחתך לבית האסורים ולהיהרג תחתך באם לא תשוב בתוך שמונה ימים - אמלא את בקשתך".

מה הופתע המלך כאשר לאחר זמן מה שב הנידון בליווי אחד מידידיו שהסכים לקבל על עצמו את התנאי הנגזר. עדיין היה המלך בטוח שהנידון לא ישוב לריצוי עונשו, אולם גם הפעם נדהם לראותו כעבור שמונה ימים שב מרצונו, מוכן ומזומן לביצוע גזר דינו. כאשר נוכח המלך לראות באהבת האמת ששררה בין השניים, החליט לבטל את העונש, בהסבירו: "הריגתו בוודאי תפגע בידיו ותכאב לו קשות, והלה הרי חף מפשע".

לענייננו: אנו מרבים לבקש בתפילותינו על כלל ישראל, לפיכך כאשר אנו מקדימים לקבל על עצמנו לאהוב כל יהודי ומתוך כך לגלות אכפתיות לגורלו, מסייע הדבר לקבלת תפילותינו שהרי גורלו של כל יהודי, אינו נוגע רק לו עצמו.

פני מבין

סליחה' על 'חטא' - הכיצד?

"זכר עֲלֵינוּ הַפֶּהוּ בְּאֵיל הָאֶשֶׁם... וְנִסְלַח לוֹ מִחֻטְאָתוֹ..." (י"ט כב)

"וְנִסְלַח לוֹ מִחֻטְאָתוֹ..." - לרבות את המזיד כשוגג (רש"י, ע"פ כריתות ט א).

כיצד זרשו חכמים שהכתוב מחייב באשם שפחה חרופה? אף את המזיד?

פירש המגיד רבי פנחס מפאלאצק, תלמיד הגר"א:

בתוך הווידי הנאמר ביום הכיפורים אנו מאריכים לבקש: "שחפר לנו על כל חטאתינו ותסלח לנו על כל עוונותינו ותמחל לנו על כל פשעינו", ופירש רבי יצחק אייזיק מטירנא בעל 'ספר המנהגים' (עשיית, ערב יו"ח) שסידרו בדקדוק לשון זו, לפי שאף התורה מדקדקת לחלק בלשונה ולכתוב על 'חטא' [שגגה] בלשון 'כפרה', על 'עוון' [זדון] בלשון 'סליחה', ועל 'פשע' [מרדה] בלשון 'מחילה'.

לדבריו נוכל לפרש כי מכך ששינתה התורה וכתבה בו על 'חטא' [שגגה] לשון המתאימה ל'זדון' [ונסלח], למדו חכמים שהכתוב שלפנינו מדבר הן בשוגג והן במזיד.

פ'עלית' השמיני, בקונטרס' אות יט

מחוק ברחמיך... שטרי ערבונתו

"הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא" (י"ט ז)
פירש רבנו יונה גירונדי:

כיוון שהרואה את חברו נכשל בחטא ואינו מוחה בידו עלול להיענש עימו (ראה סנהדרין כו ב), לכך מזהירה התורה: אם "הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ", אזי: "וְלֹא תִשָּׂא [על עצמך] עָלָיו [בגללו] חֲטָא".

על פי יסוד זה הסביר החפץ חיים את הסיבה שאנו כופלים בבקשות 'אבינו מלכנו': "מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך... מחוק ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו"; תחילה אנו מבקשים מה' שיסלח לנו על החטאים שאנו עצמנו נכשלו בהם, ושוב אנו מבקשים שימחק אף את שטרי החובות שהיינו 'ערבים' עליהם, בכך שלא מחינו בידי החוטאים, שהרי "כל ישראל ערבים זה בזה" (שבועות לט א).

שערי תשובה א' ז; 'דבר בעתו' - בית ישראל יח

רזי אמונים
מרמזי אמן
בפרשה

העונה אמן נקרא קדוש

"וְהִתְקַדְּשְׁתָּם וְהִיָּיתִם קְדוֹשִׁים כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (כ ז)

במסכת ברכות (נג ב, ראה מהרש"א ח"א שם) דרשו חכמים פסוק זה לעניין ברכת המזון. וכתב רבי נפתלי כץ בעל 'סמיכת חכמים': "אם המברך נקרא קדוש קל וחומר העונה אמן שנקרא קדוש, כי 'גדול העונה אמן יותר מהמברך'" (ברכות שם).

ספר הצוואה כא

העיד רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: זכורני כי בירושלים כינו יהודי מסוים בתואר 'קדוש', רק משום שאף בהיותו זקן וחלוש התאמץ ללכת לבית הכנסת כדי לענות אמן על הברכות.

נוטרי אמן ח"א עמי קנו

ואהבת לרעך קודם התפילה

"וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (י"ט יח)

ידועים הם דברי האר"י הקדוש שעל האדם לקבל על עצמו קודם התפילה את מצוות "ואהבת לרעך כמוך" (מג"א ריש סי' מו).

טעם נאה להנהיגה זו כתב רבי נתנאל פריד רבה של אויורש:

המברך מברך את הדבר שעליו בירך

"לֹא תַעֲשֶׂק אֶת רֵעֶךָ וְלֹא תִגְזֹל" (י"ט ג)
פירש האור החיים הקדוש:

פסוק זה רומז לדברי הגמרא (ברכות לה ב): "כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וקנסת ישראל", וכך יש לדורשו: אם תקפיד לברך על אכילתך, אזי "לא תַעֲשֶׂק" את הקדוש ברוך הוא המכונה "רֵעֶךָ" (משלי כו י ע"פ רש"י שם), וממילא: "וְלֹא תִגְזֹל" אף את כנסת ישראל.

את מהות אותה 'גזילה' הנגרמת לכנסת ישראל, פירש המגיד מדובנא:

תיקנו חכמים ברכה מיוחדת לכל מין ומין, לפי שכל אחד ממיני המזונות הקיימים בעולם, מתברך בזכות הברכה שישאל מברכים קודם אכילתו. נמצא שהאוכל ממין מסוים בלא ברכה, הרי הוא מזיק בעקיפין ליבול העתידי של אותו מין, ובכך הוא גוזל את כנסת ישראל.

אור החיים; 'אהל יעקב' עקב

'הוכח תוכיח' על עניית אמן

"הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ" (י"ט ז)

העיד על עצמו המוכיח הקדמון רבי משה כהנא מגיבטיש, כי כאשר התקבל להיות 'מוכיח' בכמה וכמה מדינות, אמר לו חסיו כי בשל היותו נכדו של 'בעל הלבושים' שקיבל על עצמו לדרוש ולהוכיח על חובת עניית אמן, מוטל אף עליו לדרוש בכל הקהילות ולהזהיר את ישראל על עניית אמן.

וכך כתב בספרו 'דרך משה':

"איתא בספרי מוסר שחסיד אחד התענה על אריכות הגלות, ונתגלה לו בחלום: איך 'בוא הגאולה והעולם אינם משגיחים לענות אמן על ברכות הגאולה, וזהו 'המחזיר שכניתו...' [לפי שהקהל פותח מיד ב'מודים דרבנן', וברכת: 'ופרוש עלינו...'] 'ועל ירושלים' [שהקהל פותח מיד באמירת 'ושמרו']".

על כן אני מתקן בכל הקהילות, שבכל מקום שאני נוסע לזכות את הרבים, גוזר אני על כל החזנים שקודם 'מודים' וקודם 'ושמרו', שימתין החזן מעט אחר סיום הברכה ויכה באגרוף על התיבה שקורין 'עמוד', כדי שיזכר לקהל - אנשים וגושים וטף - לענות אמן. ואם מנערתו יתרגל הנער בזה, ההרגל נעשה טבע, וגם בזקנותו לא יסור ממנו. ואם לא יעשה החזן זאת, העונש על החזן שהוא גורם מיתה לשומע... חס ושלום. רק אין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחילה, ובא לידי עניות חס ושלום, ועני חשוב כמת. על כן אחי ורעי לא יהא אמן הזה קל בעיניכם".

ספר הגן ודרך משה' ליום י"א

• אין לך רעים אהובים יותר מאלה •

"ומה טוב להנהיג ששליח ציבור יברך ברכות השחר בקול רם, והעונים יכוונו שלא לצאת ידי חובת ברכה. ולא זו בלבד אלא חברים הישנים בחדר אחד ישכימו לברך כל אחד לעצמו וחבריו יענו אמן ואחרי כן אל בית אלקים יהלכו ברגש... וכהאי גוונא אין לך רעים אהובים יותר מאלה..."

שו"ת הרמ"ע מפאנו סי' קט

ברכות השחר: בקול כוונה בחברותא.

ברכת המזון - ברכת 'בונה ירושלים' (א)

ואתה לא תלוה

בתוך ברכת 'בונה ירושלים' אנו מוסיפים בקשה מיוחדת, שמלבד שלא נזדקק לידי מתנת בשר ודם, לא נזדקק אף לידי הלוואתם.

על גנותה של נטילת הלוואה נזכר ללמוד מהעובדה שאחת מהברכות האמורות בתורה היא: **"וְאַתָּה לֹא תִלְוָה"** (דברים כח ב). בגמרא (ב"מ לה א) אף דרשו את הפסוק במשלי (א א): **"וְסִלְךָ בּוֹגְדִים יִשְׁעֶם"** על אדם הנוטל הלוואה, שכן העובדה שאותו אדם נזקק לנטילת הלוואה למחיתו, אותה היא כי תפילתו: **"וְנָא אַל תַּצְרִיכֵנוּ"** לא התקבלה עקב עוונותיו (משנה הלכות יד יא).

רבנו יונתן איבשיץ (אורים ותומים ריש סי' צא) אף פירש כי הסיבה שאין מברכים על מצוות הלוואה, היא משום שיש בה משום קללה. שכן נוטל הלוואה יכול בקלות להפוך להיות בגדר 'רשע', ככתוב: **"לֹוֶה יִרְשֶׁע וְלֹא יִשְׁלֹם"** (תהילים לו כא). וידועים דברי המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין כי לא לחינם נקטו "לוה רשע...", ולא: "לוה ולא ישלם - רשע", ללמד שכבר בשעה שלווה היה הוא בגדר 'רשע' לפי שלא הייתה לו תוכנית מהיכן יפרע את חובו. וכפי שהאריך רבנו יונה בפירושו למסכת אבות (ב ט) כי לפיכך יש להתרחק מההלוואות (לשכנו תדרשו"ח א עמ' רכז).

אל תצריכנו לידי נא

ואולם, ענינו הרואות כי לא כל הנוטל הלוואה - אות היא לעניותו. אף שעירים מופלגים אקווקס לא אחת להלוואה גדולה שתסייע בידם להגדיל את עסקיהם, וכי אף על הלוואה שזכו אנו מבקשים?

אלא שהבדל גדול יש בין עשיר לעני: כאשר העשיר נגיש לחברו ומבקש מה הלוואה, אין הוא צריך להתחנן על נפשו כלל; אך יבקש - ומיד יענה בחיוב במאור פנים, שכן יודע המלווה כי רק טובה צמח לו מקשריו עם העשיר.

העני, לעומתו, נאלץ לבקש את הלוואה בלשון תחנונים, ואף אז - נענה בקושי. על כך אנו מבקשים: **"וְנָא - אַל תַּצְרִיכֵנוּ... לִידֵי הַלוֹאֲתָם"**; שאף אם נזדקק להלוואה, לא יהיה זה מתוך עניות שתגרום לנו לבקש בלשון תחנונים - 'נא', אלא נוכל לבקש זאת כעשירים (הגש"פ 'דולי ירושלים' [עמ' 161] בשם הגרי"ח זונפלד).

מתנה שהיא כהלוואה

הגאון רבי שמואל עהרנפלד נזכר 'חתם סופר' ובעל 'חתן סופר' הוסיף ופירש:

הן אמרו חכמים (ראה פסחים גג ב) שהמהנה תלמיד חכם מונכסיו חולק עימו את חלקו בגן עדן. אולם שונה היא ההנהגה שנוהג ה' בצדיקים, מופלגים הזכאים למזונם בדרך נס, שאף אם מזונם מגיע להם מידי אדם, אין הדבר גורע מחלקם בגן עדן,

כהנהגת ה' עם שאר החכמים. על כך אנו מבקשים: **"וְנָא אַל תַּצְרִיכֵנוּ... לִידֵי מַתַּנַּת בֶּשֶׂר וְדָם"** באופן שלי: **"וְלֹא לִידֵי הַלוֹאֲתָם"** - שיהיה זה כהלוואה שיהיה עלינו לפורעה מחלקנו בעולם הבא, **"כִּי אִם לֵידֶךָ הַמְלָאָה"** - באופן שתהיה הפרנסה מ'ידך המלאה', שבכך לא ייגרע מחלקנו בעולם הבא (הגש"פ 'חתן סופר').

באופן נוסף יש שביארו: יש עניים שמתוך בושתם לקבל מתנת בשר ודם, נותנים להם הגבאים את הצדקה בתורת הלוואה, ולבסוף אינם דורשים מהם לפורעה. אף על כך אנו מבקשים: **"וְנָא אַל תַּצְרִיכֵנוּ... לֹא לִידֵי מַתַּנַּת בֶּשֶׂר וְדָם"** - שלא נזדקק למתנת בשר ודם, ואף **"לֹא לִידֵי הַלוֹאֲתָם"** - לצדקה הניתנת בתורת הלוואה, **"כִּי אִם לֵידֶךָ הַמְלָאָה..."** (זמירות שבת 'לעטר תפארה').

מתנות רבות והלוואה אחת

בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה התגורר הגאון רבי מרדכי פוגרמנסקי בצרפת. באחד הימים הבחין בראש ישיבת נובהרדוק, הגאון רבי גרשון ליבמן, שכואה מתרוצץ בחוצות ומחזר אחר אנשים שילוו לו מעות לצורך קיום ישיבתו. אמר לו רבי מרדכי:

"מעודי תמהתי, מפני מה בקשת: 'לא לידי מתנת בשר ודם' נאמרת בלשון יחיד, ואילו בקשת: 'ולא לידי הלוואתם' נאמרת בלשון רבים? ונראה כי לא לחינם תיקנו כן, משום שכאשר נזקק אדם להלוואה - מוטב לו לקבל הלוואה גדולה מאדם אחד, מלחזר אחר כמה וכמה בני אדם שילוו לו. לפיכך אנו מבקשים: 'אל תצריכנו לידי מתנת בשר ודם' כלל וכלל, ואף אם נגזר עלינו שנצטרך ללוות למחיתנו, לא נזדקק 'לידי הלוואתם' - של רבים, אלא נשיג הלוואה אחת גדולה שתספיק לכיסוי כל מחסורנו" (אהל משה) [לדים שיינרמן] ח"ב עמ' תקמז).

מלוה ה' חונן דל

מכך שאנו כוללים בבקשה: **"לֹא לִידֵי מַתַּנַּת בֶּשֶׂר וְדָם וְלֹא לִידֵי הַלוֹאֲתָם - כִּי אִם לֵידֶךָ"**, משמע שמלבד שהקדוש ברוך נותן מתנות לברואיו, הוא גם 'מלוה' לאלו שאין בידם זכויות, על חשבון העתיד. ולפיכך גם מי שאינו בגדר 'צדיק' מברך בכל יום ברכת המזון, ובתוכה הוא מבקש מה' שילוונו על חשבון העתיד, אף שעדיין לא 'פרע' את ה'הלוואה' הקודמת שקיבל.

אמר ה'חפץ חיים' כי בכך נוכל לראות את גדול חסדי ה' על בריותיו; שהרי בשר ודם, לא ילווה בשנית למי שטרם פרע לו את הלוואות הקודמות, ואילו הקדוש ברוך הוא מלווה וחוזר ומלווה, ואף שהאדם חוזר וחוטא, הרי הוא מאריך אפו ומלווה לו (עירי מעם ה' עקב, בשם ר"ד שלינגר ממונים).

'חברותא' בין שופט לנשפט

בסכום גבוה מאוד בגין נזק שנגרם לו, ולטענתו אני אשם בו. הייתה זו תביעה רצינית ביותר. מה גם שהתובע הסתייע בעורך דין מהשורה הראשונה, וניתן לומר בהחלט שחששתי מאוד לעתיד הכלכלי.

ומה עושה יהודי שנמצא במצוקה? נזכר שיש בורא לעולם, פונה אליו ומבקש את עזרתו! עשיתי כך, אולם מיד עלתה במחשבה: אם אני רוצה שהקדוש ברוך הוא ייתן לי, מה אתן לו אני? החלטתי, בעקבותיכם, להתחזק בעניית אמן, וכפי שעוררתם בעלונכם כמה פעמים - להקפיד על עניית אמן בכלל, ועל אמירת ברכות השחר בחברותא בכל בוקר - בפרט. נהגתי כך במשך החודשים שהמתנתי למשפט. ההרגל כבר הפך אצלי לטבע, וקיוויתי בכל ליבי לטוב.

ביום שבו נקבע הדיון השכמתי קום. הדיון נקבע לשעה שמונה וחצי בבוקר, וכדי שאוכל להתפטר ברוגע ואף לומר כמה פרקי תהילים לפני המשפט הגורלי, יצאתי לירושלים עם אור ראשון. הגעתי לשכונה שבה שכן בית המשפט וחפשתי אחר בית כנסת סמוך שבו אוכל להתפטר ברוגע.

כשהגעתי לבית הכנסת ראיתי שיש עוד כעשרים דקות עד תחילת התפילה. נטלתי אפוא ספר תהילים והתחלתי להתפלל מתוכו ברוגש. אט אט החל בית הכנסת להתמלא, התפילה עמדה להתחיל, ואז נזכרתי בקבלה שקיבלתי על עצמי. אורתי אומץ ופניתי לאדם בעל חזות מכובדת שהתיישב בסמוך אליי וביקשתי לומר בפניו את ברכות השחר על מנת שיענה אמן אחר בברכותיי.

בתחילה הביט בי האיש במבט מופתע, הוא לא הבין מהיכן 'נפלה עליי' הבקשה, אולם הסברתי לו מיד לפי תומי שזו קבלה שקיבלתי על עצמי בעקבות תביעה שקרית גדולה שהגישו נגדי, ומתוך הזדהות הוא הסכים מיד.

בירכתי באוזני את הברכות והוא ענה אחריי אמן. משסיימתי הוא התנצל שהוא עצמו כבר בירך בבית. פניתי אפוא למתפלל אחר וביקשתי ממנו לומר את הברכות באוזניי.

עם סיום התפילה עצדתי לאולם בית המשפט. מה רבה הייתה תהומותי כשנכנסתי לאולם המשפט והבחנתי שעל כס השופט ישב, לא פחות ולא יותר, אותו יהודי ששעה קלה קודם לכן הקשיב לברכותיי וענה אחריי אמן!

קשה לי לתאר את ההרגשה שפשטה בי באותם רגעים; מבלי לדעת מה יהיו תוצאות המשפט, חשתי ב'חיוך' גדול שנשלח אליי ממרומים. בעומק הלב כבר נשמת לרווחה, כביכול אותות לי ממרומים שהקבלה שקיבלתי על עצמי הייתה רצויה.

עד היום אינני יודע אם השופט זיהה אותי אם לא, אולם בסופו של דיון התביעה הוכררה כשקריית ואני זוכיתי באופן מלא.

ייתכן מאוד שעל החלטתו של השופט השפיעה העובדה שניגשתי אליו באותו בוקר כדי לברך באוזני את הברכות, ותוך כדי כך סיפרתי לו לפי תומי כי מדובר בתביעה שקרית. אולי גם הוא ראה בכך סימן משמייים... מי יודע?

מכל מקום התעורר בי הצורך להודות לכהן מעומק לב על פעילותכם הברוכה לזיכוי הרבים, ולהכיר לכם טובה על הנס שהתגלגל על ידכם. אני מקווה שבמכתב זה הבעתי מרעיונותי ומרעיונותי הברוכה שאני חש כלפיכם. ויהי רצון שתוכו שיפוצו מעיינותיכם חוצה להגדיל תורה ולהאדירה.

בברכה ובתודה

י.ג.
מבשרת ציון

תחילתו של הסיפור שלפניכם אירע לפני כשנתיים. באחר הצהריים שבו עשה את דרכו נשיא 'בני אמונים' הרב יעקב זב מרמורשטיין שליט"א מבני ברק לירושלים, כדי להשתתף בשמחת נישואי בנו של אחד מדידיו.

באותה תקופה היו העבודות לחידוש כביש הגישה לירושלים בעיצומן. הדרך לירושלים הייתה פקוקה לכל אורכה, והנסיעה התמשכה והתאחרה הרבה מעבר למצופה. מבט קל בשעונו הבהיר לרב מרמורשטיין כי לא יספיק להגיע לירושלים לפני השקיעה, כפי שתכנן, והוא תר בעיניו אחר השילוט שבצידי הדרך בתקווה למצוא יישוב שבו יוכל למצוא מנוח לתפילת מנחה טרם השקיעה.

כאשר סוף סוף הגיע הרכב סמוך ליישוב 'מבשרת ציון', פנה הנהג ימינה אל תוככי היישוב ונסע היישר לבית הכנסת המקומי. בבית הכנסת כבר עמד המניין להתחיל, והרב מרמורשטיין והנוסעים עימו הצטרפו למתפללים לתפילת המנחה.

משהסתיימה התפילה, בטרם המשיך הרב מרמורשטיין לדרכו, עלתה בליבו המחשבה כי בוודאי לא לחינם הובילה אותו ההשגחה למקום. על כך הוא פנה אל תא המטען של הרכב, וטל כמה עלוני 'זכר מאמינים', חזר לבית הכנסת והניח את העלונים על אחד השולחנות. אחר פנה לדרכו, ומבחינתו - כך הסתיים הסיפור.

רק שנתיים לאחר מכן התוודע הרב מרמורשטיין להמשכו הנפלא של הסיפור. היה זה כאשר בין מאות הפקסים הזורמים מדי חודש למשרדי 'בני אמונים', נמצא מכתב החתום על ידי יהודי תושב 'מבשרת ציון', שבו סיפר את הסיפור שאנו מביאים עתה לפניכם.

וכך כתב האיש:

"לפני כשנתיים נחשפתי לראשונה לפעילות האדירה שלכם לחיזוק עניית אמן. היה זה כאשר ביום מן הימים מצאתי על אחד השולחנות בבית הכנסת עלון שער לאותה עת טרם התוודעתי לקיומו.

בין מנחה לערבית קראתי את העלון ונהניתי עד מאוד מהרעיונות הנפלאים שהובאו בו בהגשה רהוטה ונעימה לעין. סופתי בבקשה את העלון מתחילתו ועד סופו. כיוון שנושא התפילה תמיד היה קרוב לליבי, החלטתי להצטרף לרשימת התפוצה של העלון.

מאז ועד עצם היום הזה, בכל ערב שבת אני מדפיס לעצמי את העלון שאני מקבל, ובמהלך השבת אני מתענג על קריאתו.

בכל שבוע מתפרסמת בעלון מודעה הקוראת לחיזוק עניית אמן, ומפעם לפעם אף מופיעים בו מאמרים העוסקים במצווה זו. דרך מודעות ומאמרים אלו נחשפתי לעומקה ולסודותיה של מצוות עניית אמן.

ככל יהודי גדלתי מילדותי על מצוות עניית אמן, אך היא כמו 'נבלעה' בליבי בין כלל המצוות. עניתי תמיד מבלי להבין ולהתעמק כמצוות אנשים מלומדה. אתם פתחתם לי ולבני משפחתי את העיניים, מככרזים: 'היי, עזור! אמן לפניך'.

בזכותכם הבנתי לראשונה עד כמה גדולה מעלתה של מצווה זו המצויה לרבות בכל עת וזמן, ועובדה זו בפני עצמה ראויה הייתה שתחייבני לכתוב לכם מכתב תודה מעומק לב, אלא שכפי שתקראו בהמשך, לא משום כך כתבתי את מכתבי.

קפוא תוקן של עלונכם אני קורא מפעם לפעם על סיפורים אישיים המתפרסמים בו ונוגעים למצוות עניית אמן. רצוני אפוא לשתפכם בסיפור אמיתי שהתרחש עימי בעת האחרונה.

ברשותי עסק בתחום התחבורה. במסגרת עבודתי נתבעתי על ידי אחד מלקוחותיי